

Komunikat prasowy

Luksemburg, 1 lipca 2021 r.

Finansowanie UE na rzecz regionów transgranicznych wymaga lepszego ukierunkowania

Program europejskiej współpracy terytorialnej (Interreg) to długofalowy instrument unijnej polityki spójności mający na celu pobudzenie wzrostu gospodarczego na obszarach przygranicznych. Jak wynika ze sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, w programach współpracy finansowanych za pośrednictwem Interreg zawarto jasno sformułowane strategie radzenia sobie z wyzwaniami o charakterze transgranicznym. Niemniej jednak szereg uchybień we wdrażaniu i monitorowaniu programów Interreg sprawił, że programy te mogły jedynie w ograniczonym zakresie przyczynić się do uwolnienia potencjału regionów, w których były realizowane.

Regiony przygraniczne często osiągają gorsze wyniki gospodarcze niż pozostałe regiony w państwach członkowskich. W związku z tym UE ustanowiła programy mające na celu zmniejszenie dysproporcji w poziomach zamożności i rozwoju pomiędzy regionami. Jednym z takich programów jest Interreg, który ma za zadanie wspierać regiony przygraniczne, tak aby wykorzystywały one swój potencjał gospodarczy, a jednocześnie promować solidarność pomiędzy obywatelami różnych krajów. Łączny budżet Interreg na okres programowania 2014–2020 wynosił 10,1 mld euro. Ponad 6 mld euro z tej kwoty wykorzystano na sfinansowanie projektów dotyczących granic wewnętrznych – za pośrednictwem 53 programów współpracy finansowania udzielono na rzecz około 24 000 projektów, które obejmowały 59% terytorium lądowego UE i 48% jej ludności.

– UE zapewnia wprawdzie wsparcie finansowe na rzecz wzrostu gospodarczego na obszarach przygranicznych, jednak potencjał tych obszarów nie jest jeszcze w pełni wykorzystywany – zauważył Ladislav Balko, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

sprawozdanie. – W odniesieniu do okresu programowania 2021–2027 Trybunał zaleca, by programy współpracy zostały lepiej ukierunkowane oraz by przy wyborze projektów do finansowania kierować się ich wartością merytoryczną.

W ramach większości programów współpracy zbadanych przez kontrolerów przeprowadzono analizę potrzeb odnośnych regionów. Kontrolerzy stwierdzili, że istniały wyraźne powiązania między proponowanymi celami, planowanymi wkładami i działaniami a zamierzonymi rezultatami i oddziaływaniem programów. Ze względu na ograniczony budżet programy współpracy nie są jednak w stanie sprostać wszystkim wyzwaniom transgranicznym, a organy odpowiedzialne za ich wdrażanie nie uszeregowały wyzwań pod względem priorytetów, co pozwoliłoby skupić się na najpilniejszych potrzebach przyległych regionów. Co więcej, zgodnie z przepisami niektóre kwestie, takie jak transgraniczna opieka zdrowotna, wymagają skoordynowanych działań na szczeblu państw członkowskich.

Kolejnym problemem wykrytym przez kontrolerów jest brak wyraźnego rozgraniczenia między programami kwalifikującymi się do finansowania z Interreg i programami, które mogą uzyskać finansowanie z innych funduszy w ramach polityki spójności (np. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego). Prowadzi to do sytuacji, w której tego samego rodzaju operacje mogą być finansowane z wielu źródeł. Kontrolerzy mieli również wątpliwości co do transgranicznego charakteru niektórych projektów, jako że wymagana „współpraca” między partnerami ograniczała się do przedstawienia wspólnego wniosku projektowego w celu uzyskania środków. W opinii kontrolerów niezmiernie istotna jest konieczność zwiększenia wartości dodanej interwencji UE, gdyż w okresie 2021–2027 Interreg będzie dysponował mniejszym budżetem. Z tego względu zwracają oni uwagę na potrzebę oceniania projektów pod kątem wartości merytorycznej, tak aby zagwarantować, że akceptowane będą tylko najlepsze wnioski o dofinansowanie. Pozwoli to również uniknąć nakładania się z innymi źródłami finansowania (np. poprzez wymóg, by projekty objęte dofinansowaniem były komplementarne).

Kontrolerzy z zadowoleniem odnotowali, że bardzo niewiele projektów transgranicznych zostało wstrzymanych lub anulowanych w następstwie pandemii COVID-19, co wynikało głównie z tego, że duża część projektów w ramach Interreg została już wcześniej zakontraktowana. Skutki kryzysu były jednak widoczne, a organy odpowiedzialne za wdrażanie programów podjęły wysiłki w celu wsparcia realizacji zakontraktowanych projektów. Korzystały również z elastyczności i uproszczeń zaoferowanych przez UE z myślą o złagodzeniu skutków pandemii, zwłaszcza z możliwości wydłużenia terminu przewidzianego na ukończenie projektów, jak i z możliwości późniejszego złożenia kluczowych dokumentów.

Sprawozdanie specjalne nr 14/2021 pt. „Współpraca międzyregionalna – potencjał regionów transgranicznych w Unii Europejskiej nie jest jeszcze w pełni wykorzystywany” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu).

Kontakt dla prasy

Biuro prasowe Trybunału: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 551 502